

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

_____ М.З. Згуровський

«___» _____ 2016 р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ступінь «Бакалавр»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ   12 Інформаційні технології

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ   121 Інженерія програмного
забезпечення**

РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Голова науково-методичної підкомісії зі спеціальності:

Дичка Іван Андрійович, доктор технічних наук, професор, декан факультету прикладної математики

Члени науково-методичної підкомісії зі спеціальності:

Ліщук Катерина Ігорівна – старший викладач кафедри автоматизованих систем обробки інформації і управління, кандидат технічних наук

Медведєва Валентина Миколаївна – доцент кафедри автоматизації проектування енергетичних процесів і систем, кандидат технічних наук, доцент

Муха Ірина Павлівна – доцент кафедри автоматизованих систем обробки інформації і управління, кандидат технічних наук, доцент

Порєв Віктор Миколайович – старший викладач кафедри обчислювальної техніки, кандидат технічних наук

Сирота Олена Петрівна – старший викладач кафедри технічної кібернетики, кандидат технічних наук

Стіренко Сергій Григорович – професор кафедри обчислювальної техніки, доктор технічних наук

Сулема Євгенія Станіславівна – доцент кафедри програмного забезпечення комп'ютерних систем, кандидат технічних наук, доцент

Третяк Валерія Анатоліївна – доцент кафедри автоматизації проектування енергетичних процесів і систем, кандидат технічних наук

Голова науково-методичної комісії з галузі знань:

Павлов Олександр Анатолійович, доктор технічних наук, професор, декан факультету інформатики та обчислювальної техніки

УЗГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного управління

_____ С.П. Гожій

«___» _____ 2016 р.

Стандарт вищої освіти розглянуто й ухвалено Методичною радою університету (протокол від «___» _____ 2016 р. № ___)

Голова Методичної ради

_____ Ю.І. Якименко

Вчений секретар Методичної ради

_____ В.П. Головенкін

Цей Тимчасовий стандарт діє до введення в дію офіційно затвердженого Стандарту вищої освіти України.

ЗМІСТ

1. Загальна характеристика	4
2. Галузь використання.....	4
3. Нормативні посилання	5
4. Визначення	5
5. Позначення і скорочення.....	5
6. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти.....	6
7. Компетентності випускника та нормативний зміст підготовки.....	6
8. Форми випускної атестації здобувачів вищої освіти	24
9. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості.....	24

1. Загальна характеристика

<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень
<i>Ступінь, що присвоюється</i>	Бакалавр
<i>Назва галузі знань</i>	12 Інформаційні технології
<i>Назва спеціальності</i>	121 Інженерія програмного забезпечення
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Немає
<i>Кваліфікація освітня, що присвоюється</i>	Бакалавр з інженерії програмного забезпечення
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Кваліфікація складається з: <ul style="list-style-type: none"> • Кваліфікації освітньої – Бакалавр з інженерії програмного забезпечення • Кваліфікації професійної – 3121 Фахівець з розроблення та тестування програмного забезпечення
<i>Опис предметної області</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Теоретичний зміст предметної галузі: Створення програмного забезпечення в індустріальних умовах, його впровадження та підтримка. - Цілі навчання: підготувати фахівця з розроблення та тестування програмного забезпечення, максимально готового до працевлаштування. - Об'єкт вивчення та діяльності: створення програмного забезпечення. - Методи та техніки: сучасні методи, засоби та технології, що використовуються при створенні програмного забезпечення. - Інструменти та обладнання: сучасна комп'ютерна техніка та програмне забезпечення.
<i>Академічні права випускників</i>	Можливість продовження освіти за другим (магістерським) циклом навчання.

2. Галузь використання

Цей стандарт установлює:

– професійне призначення й умови використання випускників вищих навчальних закладів певної спеціальності та рівня вищої освіти у вигляді типових задач діяльності;

– вимоги до результатів освіти випускників вищих навчальних закладів у вигляді переліку здатностей та умінь вирішувати задачі діяльності;

– вимоги до атестації якості освіти та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів;

– відповідальність за якість освіти та професійної підготовки.

Основними користувачами стандарту є:

- професорсько-викладацький склад вищих навчальних закладів;
- студенти, які засвоюють відповідну програму підготовки;
- керівництво навчальних закладів;
- особи, які проходять випускну атестацію після закінчення навчання у вищих навчальних закладах;
- фахівці з відповідної спеціальності, які проходять сертифікацію.

3. Нормативні посилання

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

- Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010. – На заміну ДК 009:2005 ; Чинний від 2012-01-01. – (Національний класифікатор України);
- Класифікатор професій : ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005 ; Чинний від 2010-11-01. – (Національний класифікатор України);
- Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО-О 2013): Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования 2011. – Институт статистики ЮНЕСКО, 2014. – Режим доступа : <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/iscfed-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>;
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К. : Ленвіт, 2006. – 35 с. ISBN 966-7043-96-7;
- Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко та ін. / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с. ISBN 978-966-2432-22-0.

4. Визначення

У цьому стандарті використано терміни та відповідні визначення, що подані у Законі України «Про вищу освіту» та Національному освітньому глосарію: вища освіта.

5. Позначення і скорочення

У цьому стандарті використані наступні позначення і скорочення:

- ЄКТС (European Credit Transfer and Accumulation System) – Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система;

- TUNING (Tuning educational structures in Europa) – проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі»;
- SWEBOOK (Software Engineering Body of Knowledge) – набір документів, що визначають вимоги до знань в галузі програмної інженерії, розроблений комітетом Software Engineering Coordinating Committee;
- SWECOM (Software Engineering Competency Model) – документ, що визначає компетентності розробника програмного забезпечення, розроблений IEEE Computer Society;
- ПЗ – програмне забезпечення;
- СКБД – система керування базами даних;
- ІС – інформаційна система.

6. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр», дорівнює 240 кредитів ЄКТС.

7. Компетентності випускника та нормативний зміст підготовки

Даний Стандарт розроблений відповідно до рекомендацій TUNING, SWEBOOK, SWECOM. Стандарт передбачає підготовку фахівців зі ступенем вищої освіти «Бакалавр» і має за мету:

1. Формування інтегральної компетентності – здатності розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у процесі навчання або у професійній діяльності у галузі створення програмного забезпечення, що передбачає застосування теорій та методів комп’ютерингу, математичних та інженерних наук.
2. Формування загальних компетентностей;
3. Формування професійних компетентностей:
  - а) базові професійні компетентності:
    - використання концепцій і понять комп’ютерингу;
    - використання базових математичних концепцій і понять та інженерії для створення програмного забезпечення;
    - використання методології процесу розроблення та моделей життєвого циклу програмного забезпечення;
  - б) компетентності за видами діяльності:
    - аналіз програмного забезпечення;
    - проектування;
    - конструювання;
    - розроблення програмного забезпечення;
    - комплексування, тестування, верифікації та валідації;
    - розгортання та впровадження;

- супровід.

7.1. Загальні компетентності та нормативний зміст підготовки

<i>Код</i>	<i>Загальні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ЗК-1	Володіння українською, англійською та іншими іноземними мовами для рішення професійних завдань	ЗНАННЯ <ul style="list-style-type: none"> - української, англійської та інших іноземних мов; - культури мовлення; - технології міжособистісної і групової комунікації в діловій взаємодії; - етикету ділового листування; - моделі комунікацій. УМІННЯ <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати комунікації; - вільно володіти усним і письмовим спілкуванням українською мовою; - спілкуватись англійською мовою; - опановувати та розробляти документацію на програмні засоби українською та англійською мовами.
ЗК-2	Здатність до аналітичного мислення	ЗНАННЯ <ul style="list-style-type: none"> - асоціативних карт; - законів логіки; УМІННЯ <ul style="list-style-type: none"> - збирати та пов'язувати між собою дані; - ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки; - виявляти першопричини; - вибудовувати логічні ланцюги і розуміти наслідки дій; - розуміти кінцевий результат який хоче досягти; - декомпонувати задачі та проблеми на менші компоненти.
ЗК-3	Здатність виявляти та вирішувати проблеми	ЗНАННЯ <ul style="list-style-type: none"> - методів пошуку та вирішення проблем; УМІННЯ <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати проблеми; - ідентифікувати першопричини проблеми; - розробляти та впроваджувати практичні та вчасні рішення проблем; - знаходити варіанти дій для впливу на проблемну ситуацію; - знаходити альтернативні варіанти дій для впливу на проблемну ситуацію; - оцінювати варіанти вирішення проблеми;

<i>Код</i>	<i>Загальні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ЗК-4	Здатність відповідально приймати рішення з урахуванням соціальних, етичних цінностей та правових норм	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - правил і принципів етики; - правових норм; <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розроблення та оцінка альтернатив перед прийняттям рішення та діями; - приймає зрозумілі послідовні рішення; - приймає вчасні рішення.
ЗК-5	Відповідальність та прагнення виконувати роботу якісно	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - інструментів планування; - теорії мотивації людини. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - планувати свої діяльності в тривалому проєкті; - змусити себе виконувати монотонну чи нецікаву роботу; - грамотно встановлювати пріоритети задачам; - самостійно виявляти, визнавати та виправляти свої помилки; - брати відповідальність за свою роботу; - досягати очікуваного результату.
ЗК-6	Здатність орієнтуватись на результат	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - способів та засобів втілення своїх ідей в кінцевий результат; - понять ключового показника діяльності; - методів оцінки ефективності своєї роботи; - технологій розподілу ресурсів при вирішенні завдань різної тривалості. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - чітко формувати кінцевий результат; - мобілізувати зусилля для досягнення позитивного результату у своїй діяльності; - знаходити нові, нешаблонні рішення і засоби їх здійснення; - проявляти гнучкість в подоланні перешкод.
ЗК-7	Здатність грамотно будувати комунікацію, виходячи із цілей і ситуації спілкування	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - типологій особистості; - методів виявлення потреби співрозмовника; - правил і принципів етики та етикету; - інструментів грамотного і лаконічного донесення інформації. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - уважно вислухати співрозмовника; - застосовувати активне слухання,

Код	Загальні компетентності	Нормативний зміст підготовки
		<p>уточнення по ходу діалогу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити рівень і кваліфікацію співрозмовника при побудові діалогу; - володіти великим словниковим запасом, перефразувати тези при необхідності; - підтримувати візуальний контакт; - досягати взаєморозуміння зі співрозмовником; - уміння розташовувати до себе.
ЗК-8	Здатність до ведення переговорів	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - типів особистостей; - техніки створення сприятливої атмосфери в переговорах; - інструментів контролю ходу переговорів; - методів постановки цілей перед переговорами. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати типи особистостей учасників переговорів та обирати адекватну стратегію поведінки; - підтримувати візуальний контакт, створювати рапорт; - контролювати хід розмови; - виявляти позиції і мотивації партнера в переговорах; - аргументувати свою позицію і досягати поставленої мети в переговорах.
ЗК-9	Здатність до управління стресом	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - індикаторів прояву стресу; - техніки контролю емоцій під час стресу; - способів відновлення після перенесеного стресу. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначати стрес на його початковій стадії; - відновлюватися після перенесеного стресу; - контролювати емоції під час переживання стресу; - розподіляти зусилля при тривалих навантаженнях.
ЗК-10	Здатність до управління конфліктом	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - блоків протікання конфлікту; - стилів поведінки в конфлікті; - методів підстроювання до різних типів співрозмовників. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - заспокоїти опонента і перевести діалог у конструктивне русло;

<i>Код</i>	<i>Загальні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
		<ul style="list-style-type: none"> - визнати свою неправоту, при необхідності; - обрати та використати оптимальний стиль вирішення конфлікту, в залежності від ситуації; - розв'язувати протиріччя; - знайти індивідуальний підхід до співрозмовника.
ЗК-11	Здатність до командної роботи	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - закономірностей побудови команди; - методів досягнення синергії; - понять емпатії та інструменти її прояву. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконувати прийняту на себе роль в команді; - приймає до уваги іншу точку зору, якщо вона не збігається з його особистістю; - гнучко підлаштовуватися під тип особистості колеги при спільній роботі для досягнення найкращого результату.
ЗК-12	Здатність до презентації результатів своєї роботи	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - індикаторів визначення зацікавленості слухачів; - методів залучення й утримання уваги слухачів; - техніки використання додаткові демонстраційні засоби в презентації; <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - викликати приємне враження в слухачів; - точно і ясно формулювати свою точку зору; - залучати аудиторію, зацікавлювати; - утримувати баланс між повнотою і лаконічністю наданої інформації; - презентувати переваги продукту; - працювати з критичними зауваженнями і з нестандартними ситуаціями під час презентації.

7.2. Професійні компетентності та нормативний зміст підготовки

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
БАЗОВІ ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ		
Використання концепцій і понять комп'ютерингу		
ПФ1-1	Здатність розробляти ефективні алгоритми для застосування при розв'язанні задач в залежності від предметного середовища, застосовувати алгоритми для конкретних задач, перетворювати алгоритми в програмний код	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасних методів побудови та аналізу ефективних алгоритмів, оцінку складності алгоритмів. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти, аналізувати та застосовувати ефективні алгоритми для розв'язання професійних завдань в області інформаційних технологій.
ПФ1-2	Здатність програмувати різними мовами програмування та налагоджувати програмний код та з використанням оптимальних структур даних	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливостей предметного середовища, застосування відповідних структур даних, спеціалізованих алгоритмів, різних мовних конструкцій, парадигм та технік програмування та розроблення програмного забезпечення, з особливостей організації та використання різних структур даних. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - конструювати, кодувати, тестувати, налагоджувати та супроводжувати програмний код. Застосовувати на практиці парадигми неструктурованого, структурного, процедурного, декларативного, імперативного, об'єктно-орієнтованого, аспекто-орієнтованого та функціонального програмування.
ПФ1-3	Здатність використовувати знання з побудови операційних систем, апаратних платформ, мережевих технологій при розробці програмного забезпечення.	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливостей побудови операційних систем, апаратних платформ, мережевих технологій. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати вказані знання на практиці.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ1-4	Здатність до проектування розподілених систем і паралельних обчислень та їх реалізації в процесі професійної діяльності	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливостей технологій розподілених систем і паралельних обчислень; здатність їх застосовувати в процесі професійної діяльності. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати різні методи та технології для проектування розподілених систем і програмно реалізовувати паралельні алгоритми розв'язання технічних задач.
ПФ1-5	Здатність застосовувати бази даних при розробці програмного забезпечення	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасних теорій організації баз даних та знань, методів і технологій їх проектування, сучасних систем керування базами даних. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - обрати відповідний тип баз даних для розв'язання практичної задачі; - проектувати логічні, концептуальні та фізичні моделі баз даних, запити до них та використовувати різноманітні системи керування базами даних .
ПФ1-6	Здатність застосовувати методики та процедури проектування досвіду взаємодії при розробці програмного забезпечення	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - фундаментальних принципів User Centered Design методології, методик та процедур проектування досвіду взаємодії та проектування людино-машинної взаємодії. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння основних принципів створення UX застосувань, застосовувати сучасні методики та процедури проектування досвіду взаємодії при розробці програмного забезпечення для розв'язання різноманітних практичних задач.
ПФ1-7	Здатність забезпечувати безпеку програм та даних в процесі професійної діяльності	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - організаційних, технічних, алгоритмічних та інших методів і засобів захисту комп'ютерної інформації, законодавства і стандартів в цій області, сучасних криптосистем, методів та технологій забезпечення безпеки програм та даних. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечувати безпеку програм та даних в процесі професійної діяльності.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
Використання базових математичних концепцій і понять та інженерії для створення програмного забезпечення		
ПФ2-1	Здатність застосовувати сучасні методи дискретної математики під час аналізу, синтезу та проектування інформаційних систем різної природи	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискретних структур, сучасних методів дискретної математики для аналізу, синтезу та проектуванні інформаційних систем різної природи. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати сучасні методи дискретної математики для аналізу, синтезу та проектування інформаційних систем різного призначення.
ПФ2-2	Здатність розробляти та застосовувати ймовірнісно-статистичні методи для розв'язання професійних завдань при розробці програмного забезпечення	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - закономірностей випадкових явищ, ймовірнісно-статистичних методів для розв'язання професійних завдань. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати ймовірнісно-статистичні методи для розв'язання професійних завдань при розробці програмного забезпечення.
ПФ2-3	Здатність застосовувати знання з математичних методів дослідження операцій, математичного і алгоритмічного моделювання, обґрунтування та прийняття управлінських і технічних рішень для аналізу предметного середовища, виявлення та формулювання реальних задач, розроблення стратегії пошуку рішення	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - математичних методів досліджень операцій; - методів математичного і алгоритмічного моделювання. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - моделювати процеси, стани та поведінки складних об'єктів інформатизації в процесі проектування інформаційних систем і технологій.
ПФ2-4	Здатність застосовувати знання основ фізичних процесів, які використовуються в комп'ютерингу	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - основ електромагнетизму; - транзисторних структур; - основ оптики; - елементів мікроелектроніки. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміти природу явищ зберігання та передачі інформації та мати досвід роботи з науковими методами та експериментами.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
Використання методології процесу розроблення та моделей життєвого циклу програмного забезпечення		
ПФ3-1	Здатність визначати стратегії реалізації програмних засобів відповідно до вибраної моделі життєвого циклу, сфери застосування, розмірів і складності проекту	ЗНАННЯ <ul style="list-style-type: none"> - моделей та процесів життєвого циклу ПЗ; - сучасних технологій розроблення ПЗ. УМІННЯ <ul style="list-style-type: none"> - вибирати модель життєвого циклу ПЗ; - вибирати та застосовувати мови програмування і технології згідно з вимогами до системи.
КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ		
Аналіз програмного забезпечення		
ПФ4-1	Здатність виявлення та аналізу вимог, оцінювати вимоги за критеріями узгодженості з потребами, тестованості, здійсненості архітектурного проекту програмного забезпечення, функціонування та супроводу до програмних засобів	ЗНАННЯ <ul style="list-style-type: none"> - джерел вимог; - методик виявлення вимог; - класифікації вимог до програмних засобів; - методів та моделей моделювання предметних галузей для аналізу вимог; - типів документів для фіксації вимог; - інструментальних засобів для документування та управління вимогами. УМІННЯ <ul style="list-style-type: none"> - застосування методик виявлення вимог; - визначення функціональних і нефункціональних вимог; - використання інструментів для документування та управління вимогами; - використання інструментів для моделювання предметних галузей; - трасування вимог для зв'язку між вимогами та джерелами їх виникнення; - тестування вимог та пошук помилок; - трасування вимог (бізнес-вимоги, проект, детальний опис реалізації); - використання інструментів для трасування вимог.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ4-2	Здатність розробляти специфікації, сценарії взаємодії користувача з системою та інших артефактів аналізу вимоги до програмних засобів	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - типів документів для фіксації вимог до програмних засобів; - методів й підходів для специфікації вимог до програмних засобів; - організації відстежуваності вимог. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розроблювати специфікації вимог до програмних засобів; - розроблювати сценарії взаємодії користувача з системою; - розроблювати сучасні артефакти аналізу вимог до програмних засобів, що використовуються в проєкті; - застосувати інструментальні засоби для документування вимог.
ПФ4-3	Здатність взаємодіяти з правовласниками, замовниками та користувачами системи щодо вимог до програмних засобів	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - технологій міжособистісної і групової комунікації в діловій взаємодії; - моделей та каналів комунікацій; - методів вирішення конфліктів. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - складати комунікаційну стратегію для забезпечення необхідних комунікацій; - здійснювати комунікації із сторонами.
Проєктування		
ПФ5-1	Здатність проєктувати архітектуру системи	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - методів та стратегій проєктування архітектури системи; - моделей та мов для опису архітектури системи; - інструментів проєктування архітектури системи; - шаблонів, архітектурних стилів, сімейств програм і фреймворків проєктування. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти специфікації подання архітектури системи; - здійснювати декомпозицію системи на складові елементи; - ідентифікувати складові частини технічних засобів, програмних засобів і ручних операцій в архітектурі системи; - використовувати методи, практики та інструменти для формалізації розроблення архітектури системи.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ5-2	Здатність оцінювати архітектуру системи	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - архітектурного аналізу: формальних процесів аналізу та оцінки архітектури з залученням різних зацікавлених сторін, виявлення прийнятих компромісних рішень і архітектурних ризиків . <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - узгоджувати архітектурний проект із системними вимогами; - виявляти прийняті компромісні рішення та архітектурні ризики.
ПФ5-3	Здатність проектувати архітектуру програмних засобів	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - типів архітектур програмних засобів; - шаблонів, архітектурних стилів, фреймворків проектування; - застосовності типів архітектур та шаблонів проектування до побудови архітектури ПЗ систем різних типів; - ключових проблем в проектуванні архітектури (розподіленість компонентів, збереження даних, обробка помилок/виключень, відмовостійкість, безпека, паралелізм та багатопоточність тощо); - архітектурного аналізу: процесів аналізу та оцінки архітектури з залученням різних зацікавлених сторін, виявлення архітектурних ризиків; - критеріїв оцінювання архітектурних рішень з ПЗ; - інструментів для проектування архітектури ПЗ. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розроблювати та виконувати документальне оформлення проекту архітектури програмних засобів; - розроблювати та виконувати документування внутрішніх та зовнішніх інтерфейсів програмних складових ПЗ; - розроблювати та виконувати документування проекту бази даних; - виконувати оцінювання архітектури програмних засобів (компонентів), рішень з інтерфейсів і баз даних.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ5-4	Здатність до детального проектування програмних засобів до рівня програмних модулів і зовнішніх інтерфейсів	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - мов та моделей для детального проектування програмних засобів; - інструментальних засобів для проектування програмних засобів; - шаблонів проектування; - організації та проектування баз даних. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти та документально оформлювати детальний проект для програмного компонента та зовнішніх інтерфейсів; - розробляти та документально оформлювати детальний проект бази даних; - оцінювати детальний проект програмних засобів і вимоги до тестування за критеріями зовнішньої узгодженості з архітектурним проектом, внутрішньої узгодженість між програмними компонентами і програмними блоками, відповідності методів проектування і використовуваних стандартів, здійсненості тестування, функціонування та супроводу.

Код	Професійні компетентності	Нормативний зміст підготовки
Конструювання		
ПФ6-1	Здатність розробляти та налагоджувати програмний код на рівні модулів та бази даних	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - алгоритмів рішення типових завдань, області і способи їх застосування; - вибраної мови програмування, особливості програмування на цій мові; - програмної платформи та стандартних бібліотек платформи; - технологій побудови програмних засобів (використання бібліотек, стилі програмування, обробка помилок, примітиви багатопоточності тощо); - методології і технології проектування і використання баз даних; - особливостей вибраної системи управління базами даних; - сучасних компіляторів, інструментів налагодження коду. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти алгоритми рішення поставлених завдань; - застосовувати стандартні алгоритми у відповідних областях; - застосовувати вибрані мови програмування для написання програмного коду; - застосовувати вибрану програмну платформу для написання програмного коду; - розробляти програмний код компонентів та графічного інтерфейсу користувача; - застосовувати сучасні компілятори та інструменти налагодження програмного коду; - використовувати вибрану системи управління базами даних; - використовувати можливості наявної програмної архітектури; - здійснювати перевірку та налагодження програмного коду на рівні програмних модулів та на рівні міжмодульних взаємодій і взаємодій з оточенням.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ6-2	Здатність застосовувати сучасні інженерні практики при розробці програмного забезпечення	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - стандартів кодування; - процесів перегляду коду (code review); - процесів безперервної інтеграції; - сучасних систем контролю версії програмного коду; - сучасних систем безперервної інтеграції програмних засобів; - сучасних систем-репозиторіїв програмних модулів та елементів; - сучасних систем управління задачами. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати сучасні інженерні практики при розробці програмного забезпечення; - виконувати роботу з системами контролю версії програмного коду; - виконувати роботу з системами безперервної інтеграції програмних засобів; - виконувати роботу з репозиторіями програмних модулів та елементів; - працювати в групі розробників та взаємодіяти з учасниками групи; - виконувати роботу з системами управління задачами.
ПФ6-3	Здатність розробляти та налагоджувати процедури тестування для кожного програмного модуля	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - модульного тестування програмного коду; - підходів до розроблення системи, які базуються на тестуванні; - інструментів для запуску модульних тестів. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розроблювати модульні тести до програмного коду; - розроблювати програмний код на базі підходів, які базуються на тестуванні; - застосовувати інструменти для модульного тестування програмного коду.

Код	Професійні компетентності	Нормативний зміст підготовки
Комплексування, тестування, верифікація та валідація		
ПФ7-1	Здатність до комплексування програмних блоків і програмних компонентів в інтегровані програмні елементи згідно з проектом програмних засобів	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - методів і засобів зборки та інтеграції модулів і компонент програмного забезпечення; - методів і засобів розроблення процедур інтеграції програмних модулів; - методів і засобів розроблення процедур для розгортання програмного забезпечення; - мов, утиліт, засобів пакетного виконання процедур. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - збирати та інтегрувати компоненти програмного забезпечення тести відповідно до плану комплексування; - розгортати програмне забезпечення, отримане в результаті комплексування.
ПФ7-2	Здатність до комплексування інтегрованих програмних елементів в єдину програмну систему відповідно до системного проекту	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - методів і засобів зборки і інтеграції програмних модулів і компонент; - методів і засобів розгортання програмного продукту; - методів і засобів верифікації працездатності випусків програмних продуктів. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - конструювати інтегровану систему відповідно до проекту систем; - розробляти процедури зборки програмних модулів і компонент в програмний продукт; - виконувати процедури зборки програмних модулів і компонент в програмний продукт; - підключати програмний продукт до компонент зовнішнього середовища; - перевіряти працездатність випусків програмного продукту.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ7-3	Здатність забезпечувати якість програмного забезпечення	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - методології оцінки якості програмного забезпечення; - методик вимірювання якості програмного забезпечення; - стандартів оцінки якості; - методів забезпечення якості на всіх етапах життєвого циклу програмного забезпечення. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечувати якість програмного забезпечення на всіх етапах життєвого циклу.
ПФ7-4	Здатність визначення готовності програмних засобів до тестування	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - принципів, рівнів, видів тестування; - метрик та ризиків тестування; - тест-планів, матриць покриття вимог тестовими сценаріями; - функціонального тестування; - кваліфікаційного тестування; - тестування надійності, стійкості, конфігураційне тестування. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти та документально оформляти комплект тестів, тестових прикладів і процедур тестування для кожної кваліфікаційної вимоги до програмної складової при проведенні кваліфікаційного тестування програмних засобів. використовувати метрики для управління тестуванням та оцінки якості ПЗ; - застосовувати прийоми функціонального, конфігураційного тестувань; - оцінювати інтегроване ПЗ за критеріями тестового покриття вимог до ПЗ, здійсненності кваліфікаційного тестування, функціонування і супроводу.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ7-5	Здатність до проведення кваліфікаційного тестування програмних засобів відповідно до кваліфікаційних вимог, встановлених для програмних засобів, тестування програмних елементів і системи відповідно до кваліфікаційних вимог, встановлених для системи, з забезпеченням гарантії готовності системи до постачання	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - критеріїв оцінки системи системним вимогам; - технік тестування; - методів вимірювання результатів тестування; - видів тестування (приймальне, установче функціональне, альфа, бета-тестування, тестування продуктивності, тестування навантаження тощо); - рівнів тестування (модульне, інтеграційне). <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти критерії для оцінки відповідності системним вимогам; - застосовувати критерії оцінки системи в процесі перевірки відповідності системним вимогам; - тестувати інтегровану систему за певними критеріями; - здійснювати тестування для різних рівнів; - документувати результати тестування; - оцінювати систему за критеріями тестового покриття системних вимог, відповідності очікуваним результатам, здійсненності функціонування і супроводу.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ7-6	Здатність визначення готовності системи до тестування.	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - принципів, рівнів, видів тестування; - метрик та ризиків тестування; - тест-плану, матриці покриття вимог тестовими сценаріями; - функціонального тестування; - кваліфікаційного тестування; - тестування надійності, стійкості, конфігураційне тестування. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти та документувати набір тестів, тестових прикладів і процедур тестування для кожної кваліфікаційної вимоги системи. використовувати метрики для управління тестуванням та оцінки якості продукту; - застосовувати прийоми функціонального, конфігураційного тестувань; - оцінювати інтегровану систему за критеріями тестового покриття системних вимог, застосування методів тестування стандартів, відповідності очікуваним результатам, здійсненності кваліфікаційного тестування системи, функціонування і супроводу.
Розгортання та впровадження		
ПФ8-1	Здатність інсталяції програмного продукту в середовище його використання згідно з контрактом.	<p>ЗНАННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - основ системного адміністрування; - Основ адміністрування СКБД. <p>УМІННЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти план інсталяцій; - інсталювати програмний продукт відповідно до плану інсталяції; - ініціалізувати базу даних; - документувати події, що сталися при інсталяції, та їх результати.

<i>Код</i>	<i>Професійні компетентності</i>	<i>Нормативний зміст підготовки</i>
ПФ8-2	Здатність забезпечення початкового і поточного навчання персоналу замовника відповідно до контракту	ЗНАННЯ - технологій підготовки і проведення презентацій; - методик і типових програм навчання користувачів, рекомендованих виробником ПЗ; - основних принципів навчання; - принципів розроблення курсів навчання; - методів організації навчання; - методологічного забезпечення навчання користувачів ПЗ; - технічного забезпечення процесу навчання користувачів ПЗ. УМІННЯ - розробляти і вибирати програми навчання користувачів ПЗ; - проводити навчання користувачів ІС по складних програмах навчання.
Супровід		
ПФ8-3	Здатність здійснювати супровід програмного забезпечення	ЗНАННЯ - процесів та технік супроводу програмного забезпечення. УМІННЯ - здійснювати супровід програмного забезпечення.

8. Форми випускної атестації здобувачів вищої освіти

Випускна атестація осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення здобувачами вищої освіти задач діяльності, що передбачені даним Стандартом та рівня сформованості компетентностей, зазначених у розділі 7.

Нормативна форма випускної атестації – захист дипломного проекту (роботи).

9. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості

<i>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</i>	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
<i>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</i>	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
<i>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</i>	Проводиться шляхом семестрового контролю та ректорського контролю (вхідний контроль залишкових знань з математики та фізики; контроль залишкових знань з природничих, фахових та професійно-орієнтованих дисциплін).

<i>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</i>	Проводиться у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації, стажування у ІТ-компаніях з одержанням відповідного підтверджуючого документу не рідше ніж 1 раз на 5 років або шляхом захисту дисертації.
<i>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</i>	Наявність навчально-методичного забезпечення усіх дисциплін, що викладаються, матеріально-технічного та кадрового забезпечення відповідно до акредитаційних вимог.
<i>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</i>	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
<i>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</i>	Розміщення на сайтах у відкритому доступі: на факультетах, кафедрах, у системі CAMPUS.
<i>Запобігання та виявлення академічного плагіату</i>	Перевірка на плагіат всіх індивідуальних завдань студентів, дипломних проектів (робіт).